

Pöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja lausunnot

241/81.812/2013, 190/81/2013, 305/81.812/2013, 272/12.120/2013

MH § 122

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

-

Viranhaltijapäätökset:

Henkilöstön vuosilomaa-, sairautta-, työaikavapaata-, virkavapaata-, palkkausta-, virkamatkaa- ja henkilöstökoulutuksia koskevat päätökset ajalla 11.6.2013 - 12.8.2013:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen §:t 63-73, 6-7

Hallintopäällikkö Harri Turkulainen § 11

Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen §:t 56-65,

Kehittämiskojohtaja Jorma Teittinen §:t 27-29

Muut kuin em. päätökset:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

- Hankintapäätös: BOKOS - Call for proposals -tarjouskilpailun päätös (§ 8)

- Hankintapäätös: Kainuun liiton verkkosivujen hankinta (§ 9)

- Henkilöstöpäätös: Kainuun liiton edustajat Pohjois-Suomen strategian valmisteluryhmään (Hannu Heikkinen, Paula Karppinen) (§ 15)

- Henkilöstöpäätös: Kainuun liiton edustajan nimeäminen Eni CBC ohjelmointikomiteaan (Paavo Keränen) (§ 16)

- Henkilöstöpäätös: Kainuun liiton edustajan nimeäminen poronhoitoalueen suurpetoneuvottelukuntaan (Hannu Heikkinen) (§ 17)

- Henkilöstöpäätös: Projektisihteerin valinta (Minna Tuunainen) (§ 18)

Lisätietoja päätöksistä antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Lausunnot:

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 19.6.2013 antaneet Sotkamon kunnan kaavoitus- ja mittaustoimistolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"KimmoKaava / Kimmo Mustonen on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Sotkamon kunnan Ylisotkamon kylään laaditun Tapiolan ranta-asema-kaavan kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotus koskee Pieni-Kiimasen rannalla lähellä Kaitainsalmea olevia tiloja Tapiola 21:43 ja Varpuniemi 21:61. Kaavan tavoitteena on muuttaa Pirttijärvi-Kiimanen-Sapso rata-yleiskaavassa tilalle osoitetut kaksi rakennuspaikkaa länsireunalta itäreunaan, jossa maasto on kuivempaa, ranta on parempi ja tiet lähempänä.

Ranta-asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 5.8.2013 antaneet Hyrynsalmen kunnan ympäristölautakunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Hyrynsalmen ympäristölautakunta on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa Kivivaara-Peuravaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta.

Hyrynsalmen kunnanhallitus päätti Metsähallitus Laatumaan esityksestä 5.6.2012 Kivivaara-Peuravaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisesta. Osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen Hyrynsalmen ja Suomussalmen kuntien Kivivaara-Peuravaaran alueelle. Kummassakin kunnassa laaditaan samanaikaisesti hankealuetta koskevat erilliset osayleiskaavat.

Tuulipuiston yleiskaavoitus ja YVA-menettely ovat edenneet rinnakkain. Osayleiskaavaluonnos on laadittu YVA-menettelyssä esitetyn vaihtoehdon 3 (VE3) pohjalta, jossa tarkasteltiin yhteensä 39 yksikköteholtaan noin 3MW:n tuulivoimalan sijoittumista alueelle. Näistä voimaloista 17 sijoittuisi Hyrynsalmen kunnan alueelle. Lisäksi yleiskaavaluonnokseen sisältyy ns. reserviluonteisesti 9 tuulivoimalaa Hyrynsalmelle. Sähkönsiirtoa varten tuulipuisto liitetään omalla uudella voimajohdolla Seitenoikean sähköasemalle. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sitä on tarkoitus käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Osayleiskaavaluonnos

Osayleiskaavaluonnoksessa on otettu huomioon Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 osoitetut kaavamerkinnot ja -määräykset.

Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 ei ole osoitettu tuulivoiman tuotantoon soveltuvia alueita. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan laatiminen on käynnistynyt keväällä 2013. Maakuntakaavoituksessa käsitellään seudullisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet, niiden kytkeytyminen sähköverkkoon sekä muita mahdollisia esille nousevia teemoja asiaan liittyen. Maakuntakaavan laatimisen lähtökohtana otetaan huomioon Sisä-Suomen tuulivoimaselvitys ja sitä täydentävät selvitykset sekä meneillään olevat tuulivoimahankkeet ja niiden suunnitteluun liittyvät selvitykset. Suunniteltu Kivivaara-Peuravaaran osayleiskaava-alue kuuluu Sisä-Suomen tuulivoimaselvityksessä määriteltäviin muihin potentiaalsiin tuulivoima-alueisiin. Osayleiskaavaluon-

noksessa esitetty tuulivoimapuiston laajuus ylittää seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotantoalueen rajan. Tästä johtuen suunniteltu yleiskaava-alue tulee tarkasteltavaksi myös maakuntakaavoituksen yhteydessä."

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksesta."

3) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 9.8.2013 antaneet Suomussalmen kunnan tekniselle lautakunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Suomussalmen tekninen lautakunta on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Kaunisniemen Huvilakorttelin asemakaavaluonnoksesta ennen nähtävillä oloajan päättymistä. Asemakaavaluonnos on yleisesti nähtävillä 11.7.–15.8.2013 välisen ajan.

Kaavoitustyön tarkoituksena on muuttaa Kaunisniemen Huvilakorttelin alueen ranta-asemakaava siten, että ammunta-, sisäliikunta- yms. tarkoituksiin tarkoitettut korttelit (RM-1) yhdistetään yhdeksi alueeksi, rakennuspaikkojen rakennusoikeutta kasvatetaan, rakennuspaikkoja yhdistetään ja muutetaan kaava nykyhetken vaatimuksia, maanomistusta ja tarpeita vastaavaksi.

Ranta-asemakaavaluonnos

Kaavaselostuksen kohdassa 3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset on esitetty suunnittelualueella koskevat Kainuun maakuntakaavan merkinnät ja määräyksen asianmukaisella tavalla. Kainuun liitto esittää kaavaselostuksen kohdan 4.4.1 Lähtökohtatavoitteet täydentämistä viittauksella: "Ranta-asemakaava-aluetta koskevat Kainuun maakuntakaavan merkinnät ja määräykset löytyvät tarkemmin kaavaselostuksen kohdasta 3.2.1".

Kaavaselostuksen liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdassa Suunnittelun lähtökohdat, tehdyt selvitykset ja aiemmat suunnitelmat (s. 34) oleva maininta "vaiheseutukaavasta" esitetään muutettavaksi muotoon: "Kainuun 1. vaihemaakuntakaava ei koske ranta-asemakaavan aluetta".

Kainuun maakuntavaltuusto on hyväksynyt Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan 19.3.2013 ja ympäristöministeriö on vahvistanut sen 19.7.2013 (ympäristöministeriön päätös YM2/5222/2012).

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa ranta-asemakaavaluonnoksesta."

Lisätietoja lausunnoista 1. - 3. antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864.

4) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja strategiajohtaja Esa Toivonen ovat valmistelleet Rikosseuraamuslaitokselle annettavaksi seuraavan sisältöisen lausunnon koskien lausuntopyyntöä Rikosseuraamuslaitoksen toimitilavisioehdotuksesta vuoteen 2025:

"Kainuun liiton lausuntona esitämme Rikosseuraamuslaitoksen toimitilavisioehdotukseen vuoteen 2025:

Toimitilavisioehdotuksen laadinnan lähtökohdat

Toimitilavisiossa on tarkasteltu kattavasti vankipaikkatarvetta, laitospennettä, valvontatasoluokitusta ja toimintaa vuoden 2025 tiloissa. Keskeisenä kehittämiskohteenä on valvontatasoluokituksen käyttöönoton jatkosuunnittelu.

Toimeksiantoon ja laadintatyön lähtökohtiin liittyvät näkemykset

Vaikutusten arviointi ja kansainvälinen tarkastelu

Kainuun liiton näkemys: Toimeksiantoon liittyvänä puutteena on vankilaverkon muutosten aiheuttamien vaikutusten arviointi paikalliseen työllisyyteen ja talouteen verrattuna mahdollisiin säästöihin. Kokonaisvaltainen kansantaloudellinen tarkastelu on myös vaillinainen. Taloudellisen tarkastelun vaillinaisuutta perustellaan aikataulullisilla syillä. Toimitilavisioehdotuksen Itä- ja Pohjois-Suomen laitospennettä koskevassa luvussa todetaankin, ettei voida tarkalleen sanoa eri vaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia.

Kansainvälinen tarkastelu on tässä yhteydessä suppea ja se rajoittuu Ruotsin tarkempaan analyysiin. Rikosseuraamustyön toimintojen kehitysnäkymien jatkovalmistelussa on oleellista tätä laajempi kansainvälinen analyysi.

Vankilapaikat ja väestökehitys

Suomen vankiloissa on 315 vankia, jotka ovat kotoisin Pohjois-Suomesta. Vankipaikkoja on yhteensä Pohjois-Suomessa 296 ja vankeja oli 313 (tilanne 16.6.2013). Pohjois-Suomen vankilapaikat ovat tällä hetkellä täynnä. Toimitilavisioehdotuksessa perustellaan Pelson ja Kestilän vankiloiden lakkautusta pohjoisten maakuntien alenevalla väestökehityksellä. Tilastokeskuksen ennusteen (2012) mukaan pohjoisten maakuntien (Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa) väkiluku kasvaa vuoteen 2025 mennessä lähes 27 000 asukkaalla nykyisestä noin 733 000 asukkaasta noin 760 000 asukkaaseen.

Kainuun liiton näkemys: Pohjois-Suomessa tarvitaan vähintään nykyinen määrä vankilapaikkoja. Aleneva väestökehitys koko Pohjois-Suomea koskevana perusteena ei ole pätevä.

Laitosten sijainti ja toimitilat

Pelson ja Kestilän vankilat sijaitsevat Oulun lähetyvillä. Etäisyys Oulun keskustaan on vankiloista noin 80 – 90 km. Tilastokeskuksen väestöennusteiden mukaan Pohjois-Suomessa erityisesti Oulun seutu on kasvu- aluetta.

Yksittäisten laitoksen lakkauttaminen ja laitospennän harventaminen ai-

heuttaa ongelmia. Kaikkia toimintamuotoja, esimerkiksi maataloustoimintoja ei voida siirtää korvaaviin laitoksiin. Ammatillisen koulutuksen järjestämien uudestaan voi olla hankalaa. Edellä mainitut seikat todetaan toimitilavisioehdotuksessakin.

Kainuun liiton näkemys: Oulun vankilan kasvattaminen 30 vankilapaikalla ei ole perusteltua kansantaloudellisesti. Korvaavien vankilapaikkojen rakentamiseen Oulun vankilaan ja muualle tulee oleellisesti kalliimmaksi kuin Pelson vankilan peruskorjaus. Lisäksi on otettava huomioon sulkeamisen aiheuttama ylikuormitus jäljelle jäävissä vankiloissa.

Maatalousvaltaisen toiminnan mahdollisuudet tulevaisuudessa

Raportin historiallisesta katsauksen luvusta 2.1 saa käsityksen, että maataloustyö on yksipuolisesti soiden ojittamista pelloiksi. Nykyaikainen maatalous vaatii monipuolista ammatillista osaamista, esimerkiksi tietotekniikan ja lukuisien työkoneiden käytön ja kunnossapidon osaamista sekä kasviviljelyn ja eläinten hoidon hallintaa.

Kainuun liiton näkemys: Maataloustoimintoja ei voida siirtää korvaaviin laitoksiin. Maataloudessa avautuu edelleenkin runsaasti työtehtäviä mm. maatalouden harjoittajien eläköitymisen seurauksena. Nykyaikaisen maatalouden harjoittaminen vaatii monipuolista ammatillista osaamista. Maataloustyö on em. perustein tarpeellista ja sopivaa vankilatyöksi.

Henkilöstön saatavuus ja valtion työpaikat alueella

Henkilöstön saatavuus

Pelson ja Kestilän vankiloiden lakkautusta perustellaan myös työvoiman saatavuuden vaikeutumisella. Tästä ei kuitenkaan esitetä perusteltua tosiasiallista tietoa toimitilavisioehdotuksessa. Vankilatyön työtehtäviä vastaaviin ammatteihin on Pohjois-Suomessa hyvin hakeutumis- ja koulutushalukkuutta. Esimerkiksi Kainuun ammattiopiston Kajaanissa ja Oulun seudun ammattiopiston Limingassa järjestämät turvallisuusalan koulutusohjelmat ovat hakijoiden suosiossa. Ensisijaisia hakijoita on ollut 3 – 4 kertainen määrä aloituspaikkoihin verrattuna.

Valtion työpaikat

On huomattava myös valtion työpaikkojen poistuminen maakunnista. Valtion työpaikat ovat 2000-luvulla kadonneet kaikkein nopeimmin Pohjois-Suomesta. Vuodesta 2000 vuoden 2010 loppuun valtion työpaikat vähenivät Lapissa liki 1 100:lla ja Pohjois-Pohjanmaallakin liki 1 000:lla. Suhteellisesti rankimman pudotuksen Manner-Suomen alueella on kokenut Kainuu, josta katosi joka kuudes valtion työpaikka, tarkkaan ottaen 16,5 prosenttia. Kaikkiaan Kainuusta lähti tuolla jaksolla yli 400 valtion työpaikkaa. Esimerkiksi Uudenmaan maakuntaan verrattuna suhteellinen vähennys Kainuussa oli kymmenkertainen.

Kainuun liiton näkemys: Henkilöstön saatavuus on Kestilän ja Pelson vankiloiden lakkautusperusteena heikko, vankilatyön työtehtäviä vastaaviin ammatteihin on runsaasti hakijahalukkuutta sekä Kainuussa että

Pohjois-Pohjanmaalla.

Vankiloiden toiminnan jatkuminen on merkittävä tekijä kuntien työllisyyden ja talouden kannalta. Arvioinnissa on otettava huomioon myös välilliset talous- ja työllisyysvaikutukset.

Olemassa olevien valtion työpaikkojen säilyttäminen maaseudulla on huomattavasti kustannustehokkaampaa kuin valtion työpaikkojen siirtäminen kalliisiin keskuskaupunkeihin.

Kainuun liiton kannanotto:

Kainuun liitto pitää parhaana vaihtoehtona edellä esitettyjen perustelujen mukaisesti ratkaisua, jossa toteutetaan Pelson vankilan peruskorjaus ennen vuotta 2025."

Lisätietoja kannanotosta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja strategiajohtaja Esa Toivonen, puh. 044 067 4360.

5) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja kehittämisjohtaja Jorma Teittinen ovat valmistelleet Työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan sisältöisen Kainuun liiton lausunnon laista valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta:

"Kainuun lausunto laista valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi sekä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Lain ja lain muutoksen pääasiallisiksi sisällöiksi todetaan työ- ja elinkeinoministeriön esityksessä (alleiviivaukset on tehty tähän lausuntoon):

"Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi. Ehdotetulla lailla kumottaisiin samanniminen säädös, joka on ollut voimassavuodesta 2007.

Uuden valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain tavoitteena on yritystoiminnan kehittämiseksi tarkoitetun avustusjärjestelmän yksinkertaistaminen, tehostaminen ja vaikuttavuuden parantaminen. Lakiesitys liittyy keskeisiltä osiltaan Euroopan unionin rakenneraho-ohjelmakauden 2014-2020 alkamiseen vuoden 2014 alussa. Vaikka sääntelyä esitetään muuttavaksi monilta osin, sääntelyn päälinjat säilyisivät nykyisen kaltaisina.

Ehdotetun lain mukaisilla avustuksilla edistettäisiin taloudellista kasvua, työllisyyttä, yritysten kilpailukykyä sekä muita elinkeinopoliittisia tavoitteita. Edellä mainittuihin tavoitteisiin pyrittäisiin myöntämällä avustuksia erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten käynnistämiseen, kasvuun ja kehittämiseen. Avustusten myöntämisessä otettaisiin huomioon Euroopan unionin ja kansallisen alue- ja rakennepoliittikan tavoitteet sekä kilpailunäkökohdat.

Avustusjärjestelmää selkeytettäisiin muun muassa yhdistämällä ja lopettamalla nykyisiä avustusohjelmia. Nykyisin käytössä olevista yrityksen kehittämisavustuksesta tutkimus- ja kehittämistoimenpiteiden valmisteluun sekä kyläkaupan investointiin luovuttaisiin omina avustusmuotoinaan. Muutoksella pyritään yksinkertaistamaan avustusjärjestelmää sekä luomaan kokonaisvaltaisempia, laajempia ja yrityksen toimintaa monipuolisemmin kehittäviä hankkeita. Lisäksi yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksen käyttöä laajennettaisiin eräiltä osin nykyiseen verrattuna. Muutoksella tähdätään siihen, että yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta voitaisiin joustavasti käyttää pienten ja keskisuurten yritysten kehittymistä edistäviin tarkoituksiin. Avustusjärjestelmä muodostuisi tulevaisuudessa kahdesta avustusmuodosta eli yrityksen kehittämisavustuksesta ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksesta.

Lakiesitys myös mahdollistaa sen, että avustuksia myönnettäessä ja maksettaessa voidaan tarvittaessa hyödyntää uusia yksinkertaistettuja kustannusmalleja.

Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain tullessa voimaan, muutettaisiin samassa yhteydessä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia siten, että sen nojalla ei voitaisi enää myöntää työllisyysperusteista investointiavustusta ja työllisyystyöohjelman mukaista avustusta valtion rakennuttaville toimintayksiköille. Työllisyysperusteinen investointiavustus olisi tarkoitus korvata osittain yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksella.

Uutta lakiesitystä voi siis luonnehtia vanhan ajantasaistamiseksi ja samalla se sisältää tiettyjä yksinkertaistamisia. Kokonaisuutena tarkastellen lakiesitys on hyvä. Erillisten avustusmuotojen vähentäminen kahteen on positiivinen toimenpide. Se antaa mahdollisuuden myös joustavoittaa rahoituksen myöntämistä täsmällisemmin erilaisiin yrityskohtaisiin tarpeisiin. Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus lähenee jonkin verran maakunnan kehittämisrahaa, jota ilmeisesti onkin käytetty esimerkkinä. Toimintaympäristöavustus kuitenkin keskittyy nimenomaan yritysten toimintaympäristöön. Alueilla on aihetta käydä läpi eri viranomaisten kesken aikanaan tapauskohtaisesti erityisen tarkasti sellaiset hanke-ehdotukset, jotka periaatteessa voisivat saada rahoituksen kummasta tahansa lähteestä. Tätä hanke-ehdotusten yhteistarkastelua ainakin Kainuussa on tehty rutiininomaisesti ja oletettavasti muuallakin.

Hanke-esitykseen sisältyy arvio voimassa olevan lain määrällisistä vaikutuksista sekä otteita voimassa olevan lain arviointitutkimuksesta, jonka on tehnyt TSE Entre Turun kauppakorkeakoulusta. Jäljempänä on ehdotuksesta poimittuna eräitä tutkimuksesta nostettuja kohtia, alleviivaukset on tehty tähän lausuntoon:

”Tutkimuksen mukaan yrityksen kehittämisavustuksen vaikutukset kohdistuvat kasvuun, tuotantoon, kansainvälistymiseen sekä osaamiseen ja verkostoitumiseen. Avustuksella on selvimmin vaikutusta tuotannon kehittymiseen. Se on saavutettu avustuksella investointeihin sekä tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen. Avustuksesta ovat hyötäneet eniten jo pidempään toimineet Pohjois- ja Itä-Suomen yritykset. Osa-

mista on pystytty kehittämään erityisesti alku- ja kasvuvaiheen yrityksissä, jotka toimivat muilla toimialoilla kuin teollisuudessa.

Mitä suurempi yritys on ja mitä useammin se on hakenut yrityksen kehittämisavustusta, ovat kasvattaneet vientiä tai lisänneet yrityksen käyttämän teknologian tasoa. Pienissä yrityksissä on muita suurempi osuus yrityksiä, jotka ovat hankkeen myötä verkostoituneet muita enemmän.

Kasvuyrityksiksi itsensä määrittelevät yritykset ovat kokeneet vaikutukset selvästi vahvemmin kuin muussa elinkaaren vaiheessa olevat yritykset. Kasvuyrityksissä toteutetut kehittämishankkeet ja investoinnit ovat saaneet muita yrityksiä enemmän aikaan liikevaihdon, viennin, kannattavuuden ja markkinaosuuden kasvua, samoin myös liikkeenjohdon osaaminen, markkinointiosaaminen ja liiketoimintaosaaminen ovat lisääntyneet muita yrityksiä enemmän. Kasvuyritykset raportoivat myös muita useammin verkostoitumisen lisääntymisestä, kansainvälistymisvalmiuksien kasvusta sekä kilpailuaseman vahvistumisesta.

Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksella tuettujen hankkeiden vaikutukset voidaan jakaa kahteen ryhmään. Hankkeilla tavoitellaan useimmiten pieniin ja keskisuuriin yrityksiin kohdistuvia vaikutuksia. Joka kolmannessa tutkitussa hankkeessa saatiin synnytettyä uusia tuotteita, tuotantomenetelmiä tai palveluja yrityksiin. Lähes yhtä usein toteutettu hanke sai aikaan toteuttajaorganisaation verkostojen laajentumista tai osaamisen lisääntymistä toteuttajaorganisaatiossa. Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus on suuntautunut yrityksen kehittämisavustusta useammin Etelä - ja Länsi-Suomeen.

Tutkimuksen perusteella yrityksen kehittämisavustus ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus toimivat vähintäänkin kohtuullisesti. Yrityksen kehittämisavustuksen kehittämiskohteina nousevat esiin asiakaslähtöisyys ja paikallisuus. Yritykset peräänkuuluttavat henkilökohtaista yhteyshenkilöä, joka tekisi myös asiakaskäyntejä ja oppisi näin tuntemaan asiakkaansa.

Vaikutuksista voi todeta muutaman asian. Pohjoisessa ja idässä on painotettu enemmän yrityskohtaisia avustuksia, etelässä ja lännessä taas on keskitytty toimintaympäristön kehittämiseen. Kumpi lienee vaikuttavampaa? Tarvitaan varmasti edelleen molempia, mutta ilman kunnossa olevaa toimintaympäristöä yritysten kasvulle ei ole kunnollisia edellytyksiä. Pienten yritysten verkostoitumista, joka nykyisin on elinehto kasvulle, on syytä edelleen tukea. Tärkeimpänä huomiona on kuitenkin viimeinen alleviivattu kohta. Yritykset haluavat nykyistä enemmän paikallisia yhteyshenkilöitä, jotka ehtivät tutustua kunnolla yrityksiin ja niiden toimintaolosuhteisiin. Näin saataisiin pysyviä henkilösuhteita, joiden avulla asioiden käsittely olisi nykyistä nopeampaa ja suoraviivaisempaa. Tämä tutkimuksessa saatu tulos puhuu jatkoa ajatellen samalla vahvasti hajautetun ja alueen yritystoiminnan käytännössä tuntevan päätöksentekotavan puolesta, edelleen.

TEM:n ehdotukseen sisältyy kohta 4.2. Yritysvaikutukset, jossa tarkastellaan mm nykyisen lain määrällisiä vaikutuksia. Tämä kohta on käsiteltävään lakiehdotukseen liittyen hyvä, mutta ei kerro juuri mitään lain ulko-

puolisesta yritysten kehittämisen tukemisesta. Nykyistä yritystukilakia rahallisesti monin verroin suurempia tukia antaa Innovaatorahoituskeskus Tekes, samoin TEM osoittaa työllisyysrahoituksesta paljon enemmän yritysten ammatillisen työvoimakoulutuksen hankintaan. Finnvera Oyj:n laina- ja takausinstrumentit ovat merkittäviä. Pääomasijoituksia tehdään mm Suomen teollisuussijoitus Oy:n kautta. ESR:n kautta ohjataan huomattavasti rahoitusta osaamistason kohottamiseen pienyrityksissä. Kuljetustuki on rahallisesti pieni, mutta se on tärkeä osalle pohjoisimman ja itäisimmän Suomen teollisuusyrityksistä. Starttirahaa myönnetään henkilöille, jotka ovat päättäneet perustaa yrityksen. Toivottavasti näistä TEM:ssä jo olevista tiedoista ehdittäisiin laatia mukaan ehdotukseen suunnilleen sivun mittainen kooste eri määrärahojen suuruuden, käyttötarkoituksen ja suorien vaikutusten osalta kohdan 4 alkuun. Näin syntyisi tiivis ja hyvä kokonaiskuva eri lakien kautta toteutettavasta yrityksiä palvelevasta kehittämisestä ja luvusta 4 muodostuisi esimerkillinen tulevaakin lainvalmistelua palvelemaan.

Yksinkertaistetut kustannusmallit ovat edistystä, samoin sähköisesti tapahtuva hakeminen. Osittaisen etukäteismaksatuksen mahdollisuus on hyvä etenkin nykyisenä aikana, jolloin yritysten lainarahan saanti on erittäin vaikeata. Menettely voi hieman vähentää investoinnin aikaisen lainarahoituksen tarvetta. Yritysten yhteishankkeita ei ole ollut, uusi laki tarjoaa niihin mahdollisuuden siten, että jokaiselle ryhmän yritykselle tehdään erillinen rahoituspäätös. Onnistuuko tällainen menettely käytännössä, jää nähtäväksi. Tältä osin kannattaa jatkossa olla avoin mahdollisesti syntyville uusille ehdotuksille. Työllisyysperusteinen investointiavustus korvataan yritysten toimintaympäristöuella, tämä on isohko muutos ja määrärahan mitoituksessa ja käyttötarkoitusten määrittelyssä tämä on muistettava ottaa huomioon. Suurten yritysten tukemisen mahdollisuus säilyy I ja II tukialueilla, tämä on laissa hyvä linjaus. Laissa halutaan painottaa entistä enemmän pienten ja keskisuurten yritysten avustamista. Samoin korostetaan rahoitettavien yrityshankkeiden merkittävyyttä yrityksen kannalta sekä kasvua nopeuttavien ja riskipitoisten hankkeiden tukemista.

Kainuun liiton kannanotot:

Kokonaisuutena lausunnolla oleva lakiehdotus on hyvä ja perusteltu. Lisää taustatietoa muista yritysrahoitusmuodoista olisi hyvä saada näkyviin taustalle, jolloin esityksestä aikanaan päättävien nähtävillä olisi kokonaiskuva yritysten kehittämisen tukemisesta.

Alueellisuuden korostaminen sekä asiakaslähtöisyys, jotka käyvät tekstissä ilmi TSE Entren tutkimustuloksina, ovat erittäin tärkeitä jatkossa lakia sovellettaessa, sillä olosuhteet maan eri osissa poikkeavat merkittävästi toisistaan. Yritysten toimintaympäristötuen käytön mahdollisuus infrastruktuurihankkeissa on pidettävä myöhemmissä tulkinnoissa riittävän väljänä, sillä olosuhteita on hyvin monenlaisia."

Lisätietoja lausunnosta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 ja kehittämisjohtaja Jorma Teittinen, puh. 044 710 0859.

6) Asian kiireellisyyden vuoksi maakuntahallituksen tietoon tuodaan lisäksi valmistelussa oleva kannanotto EU-ohjelmien tulevan hallinnon järjestämisestä ja erityisesti teknisen tuen käytöstä. Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei viranhaltijapäätöksiä tai pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi ja merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
